

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest nagłówek numeru wieczornego. Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę pocztową i koszt ekspedycji wynosi: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera ani w Warszawie, ani na prowincji przyjmowana być nie może.

Numer pojedynczy kop. 3.

Dziś: + Fausty wdowy.
Czwartek: Teofila Męczeniaka.
Piątek: + Tomasza Apostoła.
Sobota: + Zenona i Flawiana M.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dnia poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZÓDZIESIATY TRZECI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 8 minut 47.
Zachód " " 3 " 38.
Długość dnia godzin 7 minut 38.
Ubyło " " 9 " 5.

Wschód księżyca o godzinie 9 minut 38 r.
Zachód " " 5 " 18 w.
Wysokość wody na rzec. Wiśle pod Warszawą stóp + call 0

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach innych, z wyjątkiem niedziel, świątecznych, zamieszcza się będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Niedziela: Wiktorji Panny M.
Poniedziałek: + Wig: Zenobjusza M.
Wtorek: Narodzenie Chrystusa P.
Sroda: Szepeana Męczeniaka.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 5-ej rano.

KALENDARZ.

Koncerta: Wieczór zwyczajny Towarzystwa muzycznego (sale reńtowe—godzina 8 wieczorem).

Widowiska: Teatr wielki: „Pocziwi wieśniacy”. — Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Wesele Olivetty”. (Godz. 7 i pół wieczorem).

Historja ostatniego powstania serbskiego.

I.

Powstanie serbskie należy już do przeszłości. Skazani na więzienie przewódcy i członkowie komitetu radykalistów osadzeni zostali w kazamatkach belgradzkich, gdzie przez długie lata będą mieli czas na rozpamiętywanie nad swoim krokiem; ustawieni zaś od wyroku śmierci Teodorowicz i Miłoszewicz przewiezieni zostali do ponurych więzień w Pożarewaczu, kędy przez lat dziesięć żalować mają za grzech buntu przeciw królowi.

Wszystko to należy już do historii!

I dlatego właśnie pouczającym będzie rozpatrzenie się w niektórych autentycznych objaśnieniach i danych o powstaniu, jakie otrzymała z Belgradu *Politische Correspondenz*.

Wiadomo, że ostatnia skuceczyna przyjęła wniosek rządowy o reorganizacji armji, która uwolnić miała Serbję od zużytego i wymaganiom czasu nie odpowiadającego systemu milicji, a obdarzyć ją wojskiem, zorganizowanym wedle zasad przyjętych przez inne państwa i zdolnym zapewnić młodemu królestwu stanowisko poważne w gronie drugorzędnych mocarstw.

Wprowadzenie nowego systemu wymagało przede wszystkim rozpuszczenia dawnych drużyn milicji, odebrania starej broni i wliczenia dotychczasowych milicjantów do świeżo utworzonych kategorii wojska regularnego.

Rozdzieloną być miała broń nowa, która wedle przepisów nowej ustawy pozostawałaby tylko pod-

czas służby pod sztandarem w rękach żołnierzy, czy to w pokoju czy podczas wojny, zresztą zaś spoczywać miała w urządzonych na ten cel składach i arsenalach.

Jasnym jest przeto, że z pojawieniem się w czerwcu r. b. rozporządzenia ministerjalnego, które zarządziło odbiór broni od nieistniejącej już prawnie milicji, nie zamierzano rozbroić ludu, jak opozycyjna radykalna prasa rozgłaszała poczęła. Nie można było spodziewać się, że wykonanie rozporządzenia natrafi na zbrojny opór i bunt formalny. A przecież tak się stało! Ludność okręgu Czernoreckiego pierwsza oparła się gwałtownie, a jej śladem poszły okręgi sąsiednie.

Wobec faktu powstania rząd przystąpił do zawieszenia wolności prasy, tudzież prawa o stowarzyszeniach i zgromadzeniach, a wreszcie w zbuntowanych okręgach zaprowadził stan obłężenia.

Od pierwszej chwili widać było, że rokoszanie nadali ruchowi organizację ściśle militarną. Obsadzili oni najważniejsze miejscowości, znane z czasów ostatniej wojny w okręgach czernoreckim i aleksinańskim. Dowodzeni przez radykalnych deputowanych, duchownych i nauczycieli napadali wszędzie na organa władzy, więzili i zabijali urzędników sądowych i administracyjnych, plądrowali magazyny i arsenale, zabierali z nich karabiny, proch a nawet działa. Rekwirowali żywność a w końcu oparli się wysłannikom przez władzę wojskom. W miejscowościach, które im zawładnęli, jak Banja, Kniażewacz, Aleksinań i inne, organizowali rząd ludowy. Zagarnęli w swoje ręce władzę, wyznaczali każdemu rolę którą spełniać musiano pod grozą utraty mienia i życia.

Szybkie zorganizowanie komitetów rządzących, posiadanie bogatych zasobów materialnych, rozwinięcie trójbarwnych sztandarów z napisem: „Za dobro ludu!” lub: „Niech żyje wielka skuceczyna!” wszystko to kazalo się domyślać, że powstanie od dawna było przygotowanym. Radykalni posłowie skuceczyny i nauczyciele, do tej partji należącej, objęli dowództwo nad oddziałami powstańczymi, z kmieci złożonemi, tworząc wojsko ludowe, które, dzięki wywieranemu zresztą terroryzmowi, ślepo ich słuchało. Włościanom obiecywano złote góry, tajac

rzeczywiste cele powstania, lub takie wydając hasła które schlebiali ludowym namiętnościom.

I tak się rokosz rozwinął...

X.

— Najjaśniejszy Pan na przedstawienie komitetu ministrów, Najmilszemu mianować raczył Henryka Rejchmana, kuratora domu przytułku starozakonnych, kawalerem orderu św. Stanisława 2-ej klasy.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Ministerjum wojny wydało, jak donoszą *Mosk. wiedz.*, następujące przepisy o klasyfikacji rekrutów w zaciąganych do wojska w czasie ostatniego poboru: 1) rekruci 1-ej i 2-ej kategorii, stosownie do ich wykształcenia i z uwzględnieniem skróconych terminów służby, mają być przeznaczani do tych oddziałów wojska, jakie sami wybiorą, jeżeli tylko fizyczne ich zdolności będą odpowiadały tej kategorii wojsk, do których chcą wstąpić; 2) rekruci, korzystający z ulg drugiej kategorii z powodu ich stosunków rodzinnych, winni być przeznaczani do pułków piechoty i brygad pieszej artylerji, konsystujących w miejscowościach, położonych najbliżej właściwych powiatów; 3) rekrutów, którzy przed wyciągnięciem losu pozostawali na urzędach cywilnych, oprócz jednych felcerów, należy przeznaczać do wojska według zasad ogólnych, tych zaś, którzy posiadają stopnie klasowe cywilne i zostali przyjęci do szeregu, należy wysyłać wyłącznie do oddziałów polowych; 4) rekruci, poprzednio pracujący na kolejach jako telegrafisci, maszyniści, majstrzy zakładów mechanicznych, majstrzy drogowi i t. d. mogą być przeznaczani do oddziałów artylerji; 5) rekrutom obznajmionych z fachem aptekarskim, felcerskim lub weterynaryjnym, wypada oddawać w kanse właściwe w rozmaitych oddziałach armji; 6) do floty kwalifikują się rekruci, pracujący poprzednio na statkach parowych prywatnych; wreszcie 7) przy poborze rekrutów do gwardji należy zwracać uwagę przede wszystkim na ich budowę ciała i zdrowie.

gilewicza i reszty mniej więcej podobnych mu kolegów.

Myliłby się jednak grubo, kto z tej działalności Katiliny wnosil o jakimś stosunku służebnym czy obowiązkowym do Juljusza.

Katilina działał wszystko z własnego popędu, *ex propria diligentia*, kiedy chciał, jak chciał, to robił; nie czekając żadnego upoważnienia właściciela, i nie troszcząc się hynajmniej o jego rozkazy.

Nie dał sobie ani wspomnieć o żadnej płacy, ani też poczytywał się w czemkolwiek związanym.

Wszystkie swe potrzeby zaspokajał na koszt Juljusza bez wszelkiej żenady i wszelkich skrupułów sumienia.

Trawiony zawsze swym nieprzecieczonym pościągami do awanturniczego trybu życia, który tyła przebytymi jeszcze podcylił się przygodami, nie wiedział sam nigdy czy tydzień następny, czy nawet dzień jutrzejszy przepędzi w Oparkach, czy też przypadkiem jakim na nowe i niepewne zapędzi się koleje.

— Dziś tu jutro tam! — uważał już od dawna za swą zasadę, za swoje hasło ulubione.

Wszakże przekonywał się powoli, że im dłużej zasiadywał się na jednym miejscu, tem silniej skłaniał się do porządniejszego trybu życia.

Gdyby nie owa intrygująca z początku tajemnica zaklętego dworu, a następnie owo spotkanie się z tą piękną nieznajomą w czerwonym pokoju, byłby może dawno już sprzykrzył sobie pobyt w Oparkach, chociaż stanowisko wobec oficjalistów Juljusza nie było także bez pewnej ponęty dla jego wiecznie szderecznego usposobienia.

Nie zadając sobie najmniejszego przymusu w ob-

ZAKŁĘTY DWÓR.

POWIEŚĆ W DWÓCH TOMACH

przez

Walerego Łozińskiego.

(Dalszy ciąg.)

Juljusz zmarszczył czoło, jakby głębiej uczył przymówkę.

Być może — rzekł z przekąsem — lecz tem właśnie różnimy się od siebie, że mój szkolny przydomek za mało odpowiedni memu charakterowi, twój zaś za nadto stosowny.

Katilina parsknął śmiechem.

— Ho, ho stajesz się drażliwym jak widzę.

Juljusz nie odpowiedział, tylko zadzwonił gwałtownie.

— Każ mi osiedlać Laudona! — zawołał na wchodzącego Filipa.

Katilina rozparł się wygodnie na sofie i z nietajonym szderstwem spoglądał na rozdrażnionego cokolwiek przyjaciela.

— Cóż myślisz robisz? — zapytał wreszcie.

— Pozwól mi działać na własną rękę — odpowiedział Juljusz szorstko i jakby dla uwolnienia się od dalszego badania, wyszedł szybko z pokoju.

Katilina flegmatycznie wzruszył ramionami, sięgnął po leżące w pobliżu cygaro i zapalając je najspokojniej, szepnął sam do siebie:

— Złote serce, walny charakter u tego chłopaka,

ależ z tem wszystkiem — szlafmyca! niech mię djabli porwą, szlafmyca!

Należałoby może napomknąć jeszcze kilku słowy, jaki trwałszy stosunek w ciągu upłynionych czterech miesięcy ustalił się między Juljuszem i Czorgutem.

Nie taka łatwa na to odpowiedź.

Katilina przywędrowawszy raz do dawnego kolegi i przyjaciela rozgospodarował się u niego jak we własnym domu, nieproszony zajął się wszystkimi sprawami majątkowymi, mieszał się do wszystkiego, dysponował każdemu, nie ulegał nikomu.

Juljusz przyjął z początku dawnego przyjaciela tylko jako chwilowego gościa w swym domu, lecz niebawem przekonał się, że przybycie jego wielkie wróżyło mu korzyści. Niepraktyczny z natury marzyciel, nie umiał sobie zgola radzić w sprawach majątkowych. Zdany zupełnie na łaskę i rozum swych oficjalistów, ulegał im biernie we wszystkim, a w swej przesadnej delikatności ani pomyślał nigdy o żadnej kontroli.

Być może, iż oswoiwszy się powoli z swym jakby z nieba spadłym majątkiem, oswoiłby się także lepiej i z gospodarstwem, ale w pierwszych chwilach swego posiadania przychodziło mu to strasznie trudno.

Energiczny charakter Katiliny, jego większa znajomość ludzi, ten wreszcie właściwy mu bezwzględny tryb postępowania, równoważyły zupełnie niepraktyczność i początkową nieporadność Juljusza. Nie znając się zupełnie na gospodarstwie wiejskiem, Katilina umiał sobie przeciw poradzić we wszystkim, a od jednego razu położył dochody w dwójnasób w górę ku niesłychanemu zmartwieniu Gir-

— Ministerjum skarbu roztrząsa wniosek zarządających akcyzą w guberniach nadgranicznych co do zmian w uzbrojeniu straży granicznej. Wniosek ten złożony był do decyzji specjalnej komisji, która go zatwierdziła. Straż graniczna otrzymała ma, począwszy od dnia 1-go stycznia r. 1884-go, w miejsce pistoletów rewolwery nowego systemu.

— Komisja do spraw żydowskich po kilkutygodniowej zwłoce ponownie rozpoczęła swoje posiedzenia.

— Departament telegraficzny zawiadamia, iż począwszy od dnia 1-go stycznia r. p. przyjmowane będą, sposobem próby, adresowane do Szwecji lub przechodzące *transito* przez to państwo prywatne telegramy terminowe.

— Zobowiązania magistratu względem rządu w roku 1884-ym wynoszą rs. 74,359, czyli o rs. 1,500 mniej od zobowiązania za rok 1883-ci. Zobowiązania te są następujące: na utrzymanie ministerjum spraw wewnętrznych rs. 750, kontroli państwowej rs. 966, warszawskiego dywizjonu żandarmów rs. 72,643.

— Szlachtycy warszawskie słynące z nieporządków i brudów kosztowały miasto w r. b. wcale pokazną sumę rs. 33,973 kop. 56, w roku zaś przysłym wydatek ten wzrośnie do rs. 46,967 kop. 56. Zwiększenie to pochodzi z przyczyny zamierzonych amelioracji, a mianowicie gruntownej restauracji zabudowań szlacheckich na Solcu oraz na Rybakach, budowy domów mieszkalnych dla służby, kancelarii oraz dla stróżów, budowy nowego składu materiałów opałowych oraz pobudowania wiązań dachowych nad rzeźnią. Służbę szlachecką warszawskich stanowi 55-ciu ludzi licząc w to obsługę targowiska wołów na Pradze.

— Czatownia III-go oddziału straży ogniowej na Nowym Świecie zostanie podwyższona, teraźniejszą jej bowiem wysokość przewyższają okoliczne domy. Rzecz ta dokonana będzie kosztem 5,000 rs. asygnowanych z kasy miejskiej. Wieść o zamierzonej jakoby budowie nowej czatowni na Grzybowie jest najzupełniej bezpodstawną.

— Nowe domy. Na mocy pozwolenia rządu gubernjalnego warszawskiego staną w Warszawie następujące nowe domy: przy rogu ulic Chmielnej i Marszałkowskiej czteropiętrowy dom murowy (p. Ludwika Golea), przy ulicy hr. Berga nr 1547d czteropiętrowy dom murowany (hr. Czackiego), przy ulicy Olszowej na Pradze nr 415d budynek fabryczny (p. Cezarego Skořyny), przy ulicy Targowej nr 156a na Pradze w bazarze p. Dzierżanowskiego budynek targowy dla trzody chlewniej. Oprócz tego dozwolono wzniesić dwa budynki gospodarskie na posesjach nr 2371 i 5276.

— Zdrowotność w mieście cokolwiek się poprawiła wskutek czego zwiększyła się lecz nie o wiele liczba wolnych łóżek w 7-ich szpitalach miejskich. Według ostatniego wykazu wszystkich wolnych łóżek jest 34 a mianowicie: u Dzieciątka Jezus 5, u św. Ducha 3, na Pradze 6, u starozakonnych 20, zaś

u św. Łazarza, u św. Rocha i przy domu przytułku i pracy wszystkie łóżka są zajęte.

— Obóz gwardji na polach mokotowskich po za torem Towarzystwa wyścigów konnych został znacznie powiększony przez wzniesienie nowych baraków i składów.

— Liczba skrzynek pocztowych powiększoną została o 10. Nowe skrzynki umieszczono: przy rogatce powązkowskiej, na rogu Trębackiej i Wierzbowej, na Bielańskiej, na rogu Leszna i Rymarskiej, na Długiej, na rogu Senatorskiej i placu resursy kupieckiej, na placu Zielonym, na rogu Siennej i Wielkiej, na rogu Kruczej i Wilczej i na Książęcej.

— Odbudowa teatru rozmaitości. Na ostatniemu posiedzeniu komitetu budowlanego termin otwarcia teatru Rozmaitości oznaczony został na dzień 13-ty stycznia r. p. Celem wykończenia brakujących robot prace prowadzą się do późnej nocy, przy oświetleniu gazowym. Myśl wprowadzenia oświetlenia elektrycznego została na teraz zarzucona. Przy tej sposobności donosimy, iż w teatrze Wielkim po obydwóch stronach krzesel obok „ławeczki” przeznaczonych dla artystów wybito nowe drzwi zapasowe, mające w razie jakiegoś wypadku służyć do łatwiejszego opróżnienia sali.

— Z teatru. Wczoraj w teatrze wielkim dawano „Hugonotów”, w których pani Dowiakowska po powrocie z urlopu rozpoczęła na nowo swoją pracę w naszej operze. Primadonna śpiewała Walentynę z niesłabnącym nigdy zapalem i szczególnie w trzecim akcie, po duecie z Marulem (w którym p. Seidemann dzielnie jej towarzyszył) gorącymi oklaskami była przyjmowana. Partję królowej powierzono pannie Solowiewiczównie. Nowa pracowniczka naszej sceny poprawnie wywiązała się z tego nielatwego zadania. Wprawdzie w traktowaniu wytwornej roli brak było elegancji i lekkości — ale śpiew odznaczał się sumiennością, która jest niemałą w śpiewaczce zaletą.

— Z bazaru. Dzień wczorajszy był pod względem obrotu targowego najmniej dla bazaru pomyślnym. Natomiast liczba zwiedzających wyrównywała liczbie publiczności przesuwałcej się po salach resursy w niedzielę. Niektóre sklepy już się prawie opróżniły, jako to nr 3-ci i 15-ty, 1 y i 18-ty, w pozostałych zaś również ubyło towaru. Sklep z fotografiami cieszy się jak zwykle szerokim zbytem, również mają pokup wyroby sierot zakładu Towarzystwa dobroczynności sprzedawane oddzielnie przez p. Thiemową, galanterijne w sklepie p. Emilji Blochowej formalnie rozchwytywane i inne. Księgarnia (sklep nr 2) Gebethnera i Wolfa ma też bezustannie licznych „kudmanów”. Dziś wieczorem bazar zamknięty zostanie; rezultaty dnia ostatniego zapewne będą nie gorsze od poprzednich.

— Dla kas rzemieślniczych. Obrót w sklepie kas rzemieślniczych w bazarze resursy obywatelskiej dotychczas jest najpomyślniejszym ze wszystkich sklepów. Pierwszego dnia wpłynęło z tego źródła rs. 400, drugiego dnia rs. 360, wczoraj zaś rs. 180,

nam lipową ulicę, spotkał młody dziedzic swego godnego mandatarjusza.

Pan Gaglewski wracał z folwarku, a twarz jego promieniła całą szczególną zadowoleniem, bo łatwiej niż się spodziewał powiodło mu się Girgilewiczę przyciągnąć do knowanego spisku.

Stary ekonom, podłechtany świetnymi obietnicami, a srodze rozżalony na Katilinę, nakłonił się skoro do wszystkiego i oświadczył się gotowym w każdej chwili wystąpić z świadectwem, że nieboszczyk staroście był warjat, *taj tylko!*

— Wykurzmy za dziesiątą miedzę tego młodego szerepetkę i jego zausznika! — przyrzekał na końcu mandatarjusz.

Pan Girgilewicz westchnął ciężko.

— Już tam nie tyle chodzi mi o samego dziedzica, bo między nami mówiąc, to jeszcze nie złe byłoby człeczysko — rzekł potrzasał głową — ale ten zawłoka, to istny czort, *taj tylko!*

Mandatarjusz na każde wspomnienie Czorguta mimowolnie srożył czoło.

— Poczekajno jegomość — pocieszał się teraz —

taka mu kurta skroimy, że mu aż w piętę pójdzie.

— Dałby Bóg, *taj i tylko!* — wzdychał Girgilewicz i po krótkiej dalszej rozprawie, dobił ostatecznie targu.

Mandatarjusz dopiawszy swego, wracał do domu w złotym humorze; — całą drogę mówił półgłosem do siebie i na wszystkie strony obierał gestykulował rękoma.

— Nie ma co mówić — rozpamiętywał — tegi łeb u tego Zachlewicza! Jak wszystko wykalkulował! Wielka szkoda, że nie ma egzaminów na mandatarjusza i *polizei-rychtera!* *fiu!* cały cyrkul zakasowałby z kretesem!

Jeżeli więc dziś sprzedaż pójdzie, jakby się tego spodziewać należało, to ogólny dochód z tego źródła wyniesie około 1,200 rs., nie licząc w to wartości przedmiotów, które po zamknięciu bazaru pozostały niesprzedane. W sklepie tym wczoraj pod wieczór zrobiło się już pusto. Powodzeniem cieszą się śliczne bukietki dostarczone przez pewnego ogrodnika, które zwiedzający bazar kupują po 50 kop. za sztukę. Ofiary jeszcze nadpływają. W dniu wczorajszym p. K. Głodziński ofiarował egzemplarz „Nauki kroju” zaś p. Zawistowski cukiernik tort znacznej wartości, który dziś zostanie rozprzedany częściowo. Sprzedaż w miejsce hr. Małachowskiej zajmuje się jeszcze p. hr. Grabowska.

— Choinki zapelnily już rozmaite place naszego miasta. Dziwną się wydaje wygórowana cena, jakiej dopuszczają się pp. dostawcy za swój „towar”. Za niewielkie drzewko żądają bez ceremonij rubla, a tak silna jest potęga zwyczaju, iż nawet po tej cenie znajdują nabywców...

— Niemowle żebrzące. W koszarach mirowskich widzieliśmy w tych dniach kobietę, trzymającą dziecię na ręku. Niemowlę z pudełkiem w ręku, zawieszonem u szyi, naucezone widocznie, uśmiecha się do przechodniów i tym sposobem ściągając datki. Ciekawa rzecz, co wyrosnie z takiej dziecińcy, której pierwszym czynem w życiu jest błaganie obcych o jałmużnę!

— Nasi żebracy. Zuchwałstwo żebraków warszawskich staje się doprawdy nie do zniesienia. Do pani P., zamieszkałej przy ulicy Mokotowskiej, przychodził co tydzień dziad bez ręki i za każdym razem, z powodu swego kalectwa, dostawał „dyskę”. Otóż zeszłej soboty pani D., mając tylko sześć groszy drobnych przy sobie, dała je przybytemu właśnie po zwykły datkę kalece. Żebrak, popatrzywszy pogardliwie na ofiarowaną mu monetę, zawołał szorstkim tonem: „Co to takiego? sześć groszy? Schowaj je pani sobie, a dawaj mi moją dyskę, bo tyle mi się należy!” Gdy oburzona p. D. kazala mu odejść, włócząc rzuciwszy na ziemię wzgardzoną szóstkę, obrzucił panią D. potokiem karczemych obelg i wyszedł trzaskając drzwiami, że aż szyby w oknach zadrżały. Uszło mu to tem bezkarniej, iż na nieszczęście pod ten czas, prócz p. D., nikogo w domu nie było, nawet służącej. Fakt ten, dowodzący oburzącego zuchwałstwa naszych żebraków, świadczy zarazem i o tem, jak dobrze musi powodzić się tym panom, skoro nie siejąc i nie orząc, w ten sposób ciskają mniejsze nad dyskę datki!

— Mimowolne otrucie. Nocy wczorajszej p. B., powróciwszy do domu po sutej libacji miał niezmiernie pragnienie, a niechęć pić niezbyt przyjemnej wody wodociągowej z naturalnym jej smakiem, postanowił dolać soku. Gdy to uczynił i po zamieszaniu lyżeczką, wypił pół szklanki, krzyknął przeraźliwie, czując gwałtowne palenie w przewodzie pokarmowym i w ustach. Jak się okazało, zamiast soku nalał sobie z podobnej butelki lekarstwa, przeznaczonego do smarowania chorego konia. Przyzwany lekarz skonstatował otrucie, a mianowicie

Po tym wybuchu swej adoracji, pomieszanej znacznie z zazdrością, przystąpił pan sędzia w dalszym monologu do właściwej rzeczy.

— Dowiedzione już — prawil dalej — staroście nie był przy zdrowych zmysłach umierając, a my postawimy dowody, że mu brakowało piątej klepki i za życia... Testament masi być uznany za *zaden, null und nichtig*, mości dobrodzieju!... Jasnie wielmożny hrabia, pan z panów, obejmie majątek *ob intestato*..., ten niedowarzony młokos dostanie szcztka w nos... a ten jego przyjaciel i zausznik *frir* — za furezał nagle, ale tuż zaraz przymilkł co prędzej, bo za plecyma swemi posłyszał tętent konia, a obróciwszy się, ujrzał Juljusza.

Pochwycił skwapliwie za czapkę i skłonił się jak mógł najuniżeniej.

Zacny nasz mandatarjusz miał tę chwalebna zasadę, że nie lubił nigdy zarzucać sieci przed niewodem, czyli inaczej strzegł się jak ognia pokazać pierwej swe drapieżne pazury, aż póki wszelkie nie usunęło się niebezpieczeństwo.

Juljusz uprzejmem skiniem głowy odpowiedział na uniżony ukłon swego oficjalisty i nie zatrzymując się wcale, pognął dalej.

— Gdzie też on jedzie? — zagadnął się mandatarjusz.

Juljusz skreślił w lipową ulicę.

Mandatarjusz cmoknął językiem.

— Do zakłętego dworu! Hohol! coś nowego się święci! — dalibóg święci!

— Zeby go też można podejrzec bliżej — szepnął.

Po chwili pokiwał głową, typnął oczyma i mrugnał przez zęby:

— *Fiufi!* pan komisarz Schnoferl! (d. c. n.)

cowaniu z Juljuszem, przyjmował i od niego bez urazy drażliwszą nawet przymówkę jak równy od równego.

To też i teraz zły humor Juljusza najmniejszego na nim nie wywarł wpływu.

Leżał sobie wygodnie i spokojnie na sofce, i popalając cygaro wielkimi kłębami dymu, puścił wolny bieg myślom.

Nagle porwał się na pół.

— Zeby też po dziś dzień nie wiedzieć jeszcze z pewnością, czy to była rzeczywiście hrabianka czy nie, to doprawdy potrzeba cymbała na to! — wykrzyknął głośno.

— Ciekawym co też on zechce zrobić! Był tylko nie popsul wszystkiego i nie ocaliwszy nikogo sam jeszcze nie dostał się do kozy... — mruknął przez zęby.

Po chwili wstał z sofy i przystąpił do okna.

— Koń już osiodłany! Gdzie też on pojedzie?

W tej samej chwili Juljusz ukazał się na ganku i spiesźnie dosiadł konia, a tuż zaraz rozległ się tętent kopyt.

Katilina dostąpił do okna i zadzwonił gwałtownie.

— Każ osiodłać mi bułanego, ale duchem, piorunem! — zawołał na wchodzącego lokaja.

III.

PIERWSZE ODKRYCIE.

Juljusz z silnem jakimś postanowieniem wyjechał z domu i pognął ku Buczałom, zkąd, jak wiadomo, jedyna do zakłętego dworu prowadziła droga.

O kilkanaście kroków przed zakrętem w znaną

Przepalenie żołądka. Pomimo natychmiastowej pomocy, życiu p. B. grozi poważne niebezpieczeństwo.

— **Bójka.** W dniu wczorajszym przed wieczorem w szynkowni na Słiskiej, pomiędzy Piotrem O. i Manesem J. przyszło do gwałtownej sprzeczki a następnie bójki. Pierwszy z nich uderzył drugiego łaską w głowę, ten zaś trzymany w rękach kubkiem miedzianym zadął przeciwnikowi w prawy policzek cios tak silny, iż Piotr O. utracił w jednej chwili 5 trzonowych zębów i z bólu omdlał.

— **Przejechanie.** Wczoraj wieczór na Marszałkowskiej dorożkarz niewiadomego numeru skręcając raptownie na ulicę Hożą przewrócił Dominika T., któremu koła przeszły przez obie nogi i wyrzuciły niebezpieczne obrażenia, grożące smutnym kalectwem.

— **Wypadek.** W mieszkaniu państwa M. na Grzybowskiej, służąca prasując białiznę upuściła żelazko, na które w tejże samej chwili przewróciła się czteroletnia dziewczynka. Bieka Jadwiga M. i uderzyła o rozpalone żelazo głową. Bieka została opatrzona w prawą stronę twarzy tak ciężko, iż z bólu straciła przytomność. Poparzenie, jak stwierdził przyzwany lekarz, jest niebezpieczne.

— **Wachlarz—włazanka aforyzmów.**

Kobieta, dla której jesteś obojętny, powierzy ci wachlarz z zastrzeżeniem: „tylko proszę mi go nie połamać!”

Kokietująca cię — będzie tak manewrowała, aby jej wachlarz jaknajdłużej pozostawał w twoich rękach; w skrytości ducha atoli uciechy się, gdy go oddasz w całości.

Tylko wachlarz kobiety kochającej możesz bezkarnie uszkodzić, zdruzgotać nawet — albowiem zawsze możesz jej wytłumaczyć, żeś to uczynił w namyślnem uniesieniu.

— Nie dowierzaj nezytności kobiety: gdy chłodzi męczyzną powiewem wachlarza, wie dobrze, iż ta filantropja wręcz przeciwny odniesie skutek.

— Piękne panie lubią mieć całe kolekcje wachlarzy, aby do każdego z nich dorabiać potem suknię.

— Myli się kto sądzi, iż wachlarz jest parawanikiem en miniature.

— Przeciwnie — złożony — wskazywać będzie właśnie to, co szczególniejszą zwrócić ma uwagę.

— Niech właścicielka wachlarza ma zgrabne usteczka niezawodnie — od niechęcenia — często nim będzie ust dotykać; niech ma ładną rączkę, będzie nim uderzała po niej.

— Kobiety, jeżeli nie serce, to charakter poznać można — ze sposobu używania wachlarza.

— Przy wyjściu z balu, ileż to żon wpierw pyta: „gdzież mój wachlarz?” a potem dopiero: „gdzież mój mąż?”

— Gdy kobieta pozwoli ci rozmawiać ze sobą za wachlarzem — mów tak jak byś się już w jej buduarze znajdował.

— Gdy chcą się pozbyć twego towarzystwa — każą ci szukać wachlarza tam właśnie, gdzie go nie zostawiły.

— Nie należy nigdy rozmawiać z jedną damą bawiać się wachlarzem drugiej.

— **Główny zarząd stadnin rządowych ogłasza terminy wystaw koni, jakie mają się odbyć w roku przyszłym w Cesarstwie i Królestwie.** Są to wystawy, na które główny zarząd przeznacza nagrody pieniężne. Otóż według odnosnego wykazu odbędą się wystawy następujące: dnia 20-go września w Łowiczu z sumą nagród 140 rs., dnia 21-go maja w Wilnie z nagrodami w sumie 290 rs., dnia 9-go czerwca w Żółtku w gubernji wileńskiej (100 rs.), dnia 14-go września w Połocku w gub. witebskiej (190 rs.), dnia 15-go czerwca w Grodnie (150 rs.), dnia 27-go kwietnia w Kobryniu w gub. grodzieńskiej (150 rs.), dnia 21-go maja w Białej Cerkwie (150 rs.), dnia 13-go września w Kownie (100 rs.), dnia 28-go lipca w Widzach w gub. kowieńskiej (140 rs.), dnia 7-go lipca w Rosieniach w gub. kołomyjskiej (200 rs.), dnia 25-go maja w Lublinie wileńskiej (100 rs.), dnia 6-go czerwca w Mirze w gub. mińskiej (140 rs.), w Pławnie w gub. piotrkowskiej (140 rs.), i dnia 12-go lipca w Jarmolińcach w gub. podolskiej (100 rs.). Niezależnie od nagród, główny zarząd dla każdej z wystaw przeznacza pewną sumę na koszt jej urządzenia.

— **Rząd gubernjalny piotrkowski przeznacza na naprawę w r. p. traktów pierwszorzędnych w obrebie tejże gubernji sumę około 76,000 rs.**

— **Dla uczniów!** Z Siedlec donoszą nam, iż w dniu 16-tym b. m. odbyło się w mieście tem przedstawienie amatorskie na rzecz niezamożnych uc-

niów miejscowego gimnazjum. Teatr przyszedł do skutku głównie dzięki energicznej inicjatywie powszechnie znanej w Siedlcach z filantropji p. Kol. Amatorowie odegrali trzy jednoaktówki: „Z rozpacz” Gawalewicza, „Autora w kłopotach” i „Folwark Primerose”. Liczne zebrana publiczność nie szczędziła zasłużonych amatorom oklasków. Zaszczętnie odznaczała się gra pani Pias, panny Rap. i pp. Br. W. i Dr. Dochodu otrzymano blisko 300 rs.

— **Z Piątki, w gubernji kaliskiej, donoszą nam, iż jedyny w tem miasteczku lekarz Z. zmuszony jest współzawodniczyć z całą falangą pseudo-doktorów bodaj czy nie większy od lekarza mających wpływ na miejscową ludność. Felezerzy piątkowscy operują po wsiach, a chociaż nie zawsze dla zdrowia mieszkańców pomyślnie, to jednak zawsze z korzyścią osobistą. Niepowodzenie zaś w kuracji bynajmniej nie zmniejsza ich wziętości lekarskiej. I cóż pozostaje robić lekarzowi wobec takich usposobień ciemnego ludu?**

— **Kradzieże koni na pruskim pograniczu.** Zmławskiego piszą do nas co następuje: „Od lat siedmiu, wszelkiego rodzaju kradzieże, są tu na porządku dziennym. Bliskość Prus sprzyja im niezmiernie. Konie, jako inwentarz najłatwiejszy do uprowadzenia, najwięcej znajdują amatorów. Skoro tylko dostaną się za granicę, wyszukanie ich, jest prawie niemożliwem. Z tamtej strony granicy, znajduje się bardzo wielu przechowywaczy skradzionych przedmiotów, którzy w zawoździe swoim doszli do wielkiej już doskonałości. W nocy z dnia 5-go na 6 ty grudnia r. b. skradziono dzierżawcy folwarku Krzywonoś o mil dwie od granicy pruskiej położonego, trzy konie, bryczkę i parę chomont. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, skradzione przedmioty, wydane przez jednego ze służby miejscowej, poszły do Prus. Czy właściciel ich dojdzie, w swoim czasie donieść nie zaniebamy. W przeciągu lat pięciu, już drugiemu dzierżawcy kradną konie, w tym samym folwarku. A ileż podobnych wypadków, zdarzyło się w tej okolicy! Tak często praktykowane przeprowadzanie koni za kordon graniczny, winno na siebie zwrócić uwagę władz pogranicznych i skłonić je do przedsięwzięcia skuteczniejszych środków zaradczych, celem zapobieżenia udoskonalaniu się, tej ustalonej już organizacji koniokradów.”

ZE ŚWIATA.

— **Przyjęcie deputacji ofiarowującej Leonowi XIII** ołbrzymie piótno Matejki „Sobieski pod Wiedniem” odbyło się, jak donosi telegram Kur. poz. w dniu zaogłoszenia w sposób nader uroczysty. Przemówił do Ojca św. prof. St. hr. Tarnowski, na co Leon XIII odpowiedział w słowach życzliwych i gorących. Matejko otrzymał komandorski znak orderu Piusa IX-go. Papież oglądał przez czas dłuższy obraz krakowskiego mistrza umieszczony obok Rafaela i nie szczędził mu pochwał.

— **Na gwiazdki!** Dzienniki zagraniczne pełne są, jak zwykle w tej porze roku, ogłoszeń księgarskich o wydawnictwach gwiazdkowych i dziełach, które służą mogą na noworoczne podarki. Miedzy innymi spotykamy w tych ogłoszeniach „Wybór pism J. I. Kraszewskiego”, w przekładzie niemieckim. Dwunastotomowy ten zbiór zawiera: „Hrabinę Cosel”, „Ulanę”, „Sfinksę”, „Marnotrawnego syna”, „Kapreń i Rome”, dwa utwory dramatyczne i dwie powieści znane czytelnikom naszego pisma: „Jak się pan Paweł żenił i jak się ożenił”.

— **Arcyksiąże Jan, austriacki, pracuje obecnie nad librettem do opery.**

— **Nie „hurrah”! — lecz „amhra”!** Francuskie czasopismo *La France militaire* proponuje armji zaniechanie wojennego okrzyku „hurrah”! a przyjęcie natomiast okrzyku „amhra”! Jest to starożytny gąllów okrzyk, który widocznie lepiej do smaku przypada francuzom...

— **W akademii francuskiej w skutek śmierci dwóch jej członków Henryka Martin i Wiktora de Laprade, utworzyły się dwa wakanse. Najprawdopodobniej jedno z nich zajmie Coppée. Przyjęcie Paillerona naznaczone zostało na dzień 17-ty stycznia r. p.**

— **„Tristesses et soursires”,** nowy utwór Droz’a rozszedł się w 30,000 egzemplarzy. Powodzenie bądźco bądź zasłużone.

— **Ludwika Michel, przebywająca dotąd w centralnem więzieniu w Clermont, napisała całą serję wierszyków... dla dzieci, które p. t. „Contes et legendes” opuściły właśnie prasę. Poprzedza książkę, jako wstęp, list Rochefort’a.**

— **Niezwykły połów.** Parowiec „Cornelia”, przybyły niedawno do Dartmouthu zaczął w drodze obalon zatopiony w nurtach morza. W łodzi znaleziono zegarek, sakiewkę z 1,700 portugalskich r., parę „uzupełnień”, kotwicę, chorągiewkę, parę butów i inne drobne

przedmioty, należące do nieszczęśliwego, a niewiadomego aeronauty. Co się z nim stało?

— **Pocałunki przez awizację pocztową.** Do urzędu pocztowego zgłosiła się wiejska dziewczyna z awizacją na odbiór pieniędzy i prośbą do urzędnika, aby zechciał odczytać co zawiera zamieszczony na niej dopisek. Urzędnik, człowiek młody, oznajmił dziewczynie, iż wyraził napisane znaczą „przesyłam ci na urodziny 3 guldeny i tysiąc całusów — twój Jan”, a spojrzawszy na rumianą i świeżą twarz uśmiechniętej z radości dziewczyny dodał: „Tu masz pieniądze moje dziecko, a resztę polecenia również ci natychmiast wypłać.” Dziewczyna uradowana skoczyła mu na szyję i ucałowała serdecznie wróciła do domu z zadowoleniem opowiadając zdumionym rówieśniczkom, iż „na poczeje już teraz tak świetnie wszystko urządzone, że nawet za jej pomocą można przysyłać pocałunki...”

NEKROLOGJA.

— **W dniu 20-ym grudnia r. b., to jest we czwartek o godzinie 10-iej zrana, jako w szóstą rocznicę śmierci ś. p. Stanisława Milewskiego, b. urzędnika b. komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, odbywać się będzie za duszę jego i małżonki jego Agnieszki z Sobieszczańskich Milewskiej, żałobne nabożeństwo w kościele powązkowskim, a także w dniu tym i o tej godzinie żałobne msze święte w kościołach Wszystkich Świętych na Grzybowie i św. Krzyża. Zaś dnia 22-go grudnia, to jest w sobotę o godzinie 9-iej zrana, odprawi się na ich intencję wotywa żałobna w kościele św. Jana, w kaplicy archikonfraterni literackiej, na które znajomych i życzliwych zaprasza się niniejszem.** —4312

— **W dniu 20-ym grudnia, to jest we czwartek o godzinie 10-iej zrana w kaplicy instytutowej warszawskiego Towarzystwa dobroczynności, odbędzie się żałobne nabożeństwo za spókoj duszy ś. p. Józefa Fleminga, na które opiekunki i członkowie Towarzystwa, oraz familja zmarłego zaprasza się.** —4310—

TELEGRAMY WŁASNE

Kurjera Warszawskiego.

(Otrzymane wczoraj po zamknięciu numeru i umieszczone tylko w połowie nakładu).

Paryż 18-go grudnia.

Na dzisiejszem posiedzeniu komisji tonkińskiej, oświadczył minister wojny jen. Campenon, że po nadejściu posiłków cała delta Czerwonej rzeki zostanie formalnie zajęta przez francuzów. Rezydent francuzki w Hue, Champeaux, zaprzecza, jakoby nowy rząd zerwał z nim stosunki dyplomatyczne.

Rzym 18-go grudnia.

Dziennik urzędowy, z powodu przyjazdu do Rzymu niemieckiego następcy tronu pisze co następuje: „Książę przybył tu w charakterze przedstawiciela swojego rodzica, ażeby ponownie stwierdzić przyjazne uczucia Niemiec i wzmożnić węzły serdecznej przyjaźni, łączące oba dwory i obie narodowości”

Rzym 18-go grudnia.

Roztrząsając budżet ministerjum oświaty Depretis oświadczył, iż przyszłość gabinetu zależy od votum zaufania dla ministerjum oświaty.

Petersburg 18-go grudnia.

W dniu dzisiejszym, jako w dniu imienin Cesarzowicza, miasto zostało przystrojone flagami. W południe odbyła się parada wojsk gwardji, obchodzącej w dniu dzisiejszym święto pułkowe.

Petersburg 18-go grudnia.

Konsultacja odbyła w ministerjum skarbu w przedmiocie rewizji ustawy o handlu trunkami, ukończy swoje czynności w końcu grudnia, tak, iż projekt nowych przepisów zostanie wniesiony do rady państwa w początkach roku przyszłego.

Petersburg 18-go grudnia.

Sprawa przyznania umowom i tranzakcyom, zapisanym w księgi gminne, mocy obowiązującej, została rozstrzygnięta w ten sposób, iż umowom takim przyznano znaczenie prawnie zaprzeczalne do wodu sądowego.

Petersburg 18-go grudnia.

Na wczorajszem posiedzeniu zjazdu przedstawicieli towarzystw wzajemnego ubezpieczenia roztrząsano głównie wniosek o utworzeniu wspólnego kapitału pomocniczego dla podtrzymywania towarzystw nowo powstających lub znajdujących się w położeniu krytycznem. Wniosek ten ostatecznie przyjęto.

Petersburg 18-go grudnia.

Komisja, mająca przedstawić projekt budowy pomnika dla

Дозволено Цензурою. — Варшава 7 (19 Декабря) 1883 г.